

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1XEObd/12/2024
Identifikačné číslo spisu:	8804114978
Dátum vydania rozhodnutia:	15.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8804114978.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, proti povinnej 1/ H. J., narodenej X. H. XXXX, bytom XXX XX X. XXX a povinnému 2/ H. J., narodenému XX. H. XXXX, bytom ulica A. G. XXA, XXX XX X., o vymoženie 716,99 eura s príslušenstvom, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 3CoE/52/2014-59 z 13. augusta 2014, takto

rozhodol:

- I. Návrh na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .
- II. Dovolanie o d m i e t a .
- III. Povinným 1/ a 2/ n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 3Er/303/2004-37 zo 16. januára 2013 exekúciu vedenú na základe notárskej zápisnice, ktorú bližšie špecifikoval v odôvodnení uznesenia, vyhlásil za neprípustnú a zároveň zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g) v spojení s § 58 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom v čase rozhodovania súdu. O trovách exekúcie nerozhodol s tým, že o nich rozhodne osobitným rozhodnutím po právoplatnosti tohto uznesenia. Vychádzal zo zistenia, že na základe zmluvy o úvere, uzavretej dňa 12. novembra 2003, oprávnená poskytla povinnej J. J. (právnej predchodkyni povinných 1/ a 2/ - poznámka dovolacieho súdu) úver vo výške 12 000 Sk, ktorý sa povinná zaviazala vrátiť zvýšený o poplatok vo výške 9 600 Sk. Súčasťou predtlaču zmluvy o úvere bolo aj splnomocnenie, ktorým povinná splnomocnila tam uvedeného advokáta Mgr. Tomáša Kušníra na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j. aby v jej mene uznal záväzok zo zmluvy o úvere tak, aby sa notárska zápisnica stala exekučným titulom, pričom dlžník sa zaväzuje uhradiť všetky náklady súvisiace so spísaním notárskej zápisnice. Na základe takto udeleného splnomocnenia Mgr. Kušnír uznal dlh povinnej

voči oprávnenej vo výške 25 623 Sk spolu s úrokom z omeškania 0,25 % denne zo sumy 21 600 Sk od 15. decembra 2003 do zaplattenia. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že Mgr. Kušnir týmto konaním (uznaním dlhu do notárskej zápisnice) konal v rozpore so zákonom a povinnosťami advokáta a tiež preukázateľne v rozpore so záujmami povinnej ako svojho klienta, pričom bez splnomocnenia, resp. nad jeho rámec určil povinnej lehotu na splnenie záväzku. Povinná tým, že splnomocnila tretiu osobu, aby v jej mene uznala záväzok, ktorého konkrétnu výšku nebolo možné predpokladať, sa podľa názoru súdu vopred vzdala svojho práva uznať alebo neuzať prípadný záväzok, ktorý vznikne až v budúcnosti. Okrem toho si povinná nemohla dobrovoľne vybrať svojho právneho zástupcu, pretože tento už bol určený v predtlačí zmluvy o úvere, a teda bol vybraný oprávnenu, ktorá zjavne úzko spolupracuje s týmto advokátom. Prejav vôle povinnej bol obmedzený oprávnenu, ktorá ako silnejšia strana vopred naformulovala obsah zmluvy tak, aby povinná (pokiaľ chcela zmluvu o úvere uzatvoriť) musela prijať oprávnenu vopred vybraného právneho zástupcu na realizovanie rôznych právnych úkonov, pričom povinná nemala možnosť takto určeného zástupcu a ani rozsah jeho splnomocnenia zmeniť, keďže mohla zmluvu o úvere iba ako celok prijať alebo odmietnuť. Súd prvej inštancie považoval takéto plnomocenstvo za uzavreté bez slobodnej vôle povinnej a pre konflikt záujmov za absolútne neplatné v zmysle § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“). Podľa názoru súdu je notárska zápisnica spísaná advokátskym koncipientom Mgr. Tomáša Kušnira neúčinná a nemôže byť podkladom exekúcie vedenej proti povinnej.

2. Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 3CoE/52/2014-59 z 13. augusta 2014 rozhodol tak, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. Ďalším výrokom zamietol návrh oprávnenej na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2014 (ďalej aj „Občiansky súdny poriadok“ alebo „OSP“). Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že oprávnenu predložená notárska zápisnica nie je spôsobilým exekučným titulom (listinou o právnom úkone - uznaní dlhu povinnej), a to pre neplatné splnomocnenie účastníka na strane povinnej osoby. Zdôraznil, že pri zastupovaní povinnej pri spisovaní notárskej zápisnice došlo k zjavnému porušeniu zákona, keď za povinnú uznala záväzok osoba, ktorej záujmy sú v rozpore so záujmami zastupovanej (povinnej). Vyplyva to zo skutočnosti, že oprávnená vopred určila Mgr. Tomáša Kušnira vo formulárovej zmluve, a teda nešlo o výber zástupcu zo strany povinnej. V tejto súvislosti došlo aj k verejnému napomenutiu, zverejnenému v Bulletine slovenskej advokácie č. 7-8/2009, ktorým bol disciplinárne obvinený Mgr. Tomáš Kušnir uznaný za vinného z disciplinárneho previnenia podľa § 56 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorého sa dopustil zavineným porušením povinností advokáta v ust. § 18 ods. 3, § 2 ods. 2 a 4 cit. zákona. Keďže ustanovenie § 22 ods. 2 OZ nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a OZ), išlo o neplatnosť absolútnu, pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti. Právny úkon urobený zástupcom nespĺňajúcim podmienky upravené v ustanovení § 22 ods. 2 OZ je v zmysle § 39 OZ absolútne neplatný. Ak v prejednávanej veci advokát Mgr. Tomáš Kušnir, resp. jeho splnomocnený zástupca nedisponoval platným plnomocenstvom, nemohol v mene povinnej uznať dlh a vysloviť súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Notárska zápisnica predložená oprávnenu nespĺňa podmienky materiálne vykonateľného exekučného titulu, keďže bola spísaná na základe absolútne neplatného právneho úkonu. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju.

3. Uznesenie odvolacieho súdu napadla oprávnená dovolaním, v ktorom uviedla, že: 1. súdy oboch inštancií rozhodli nad rámec zverenej právomoci [§ 237 písm. a) OSP], 2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania [§ 237 písm. b) OSP], 3. súdy opätovne konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo [§ 237 písm. d) OSP], lebo vykonateľnosť exekučného titulu už bola právoplatne posúdená pri poverení súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, 4. súdy oboch inštancií oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP] tým, že nezohľadnili jej námietky, konali bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie, 5. konanie súdov je zaťažené inou vadou, majúcou za následok nesprávne

rozhodnutie vo veci [§ 241 ods. 2 písm. b) OSP] a 6. napadnuté rozhodnutia sú založené na nesprávnom právnom posúdení veci [§ 241 ods. 2 písm. c) OSP]. Oprávnená (ďalej aj „dovolatelka“) žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby bolo dovolacie konanie prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP a Súdnemu dvoru Európskej únie boli predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní. Oprávnená súčasne navrhla odložiť vykonateľnosť dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, argumentujúc tým, že napadnuté rozhodnutie vykazuje tak závažné právne nedostatky, že jeho výkon v prostredí právneho štátu je vylúčený.

4. Zo spisu vyplýva, že dovolanie oprávnenej bolo podané 13. októbra 2014. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP). S účinnosťou od 1. júla 2016 bol tiež novelizovaný Exekučný poriadok (zákonom č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov), keď za § 9 boli vložené nové § 9a a § 9b, ktoré upravujú použitie ustanovení Civilného sporového poriadku v exekučnom konaní. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Podľa § 9a ods. 4 Exekučného poriadku, na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“), ktoré sa začalo do 30. júna 2016 (§ 470 ods. 4 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka exekučného konania, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a v mene ktorej koná poverená zamestnankyňa s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa [§ 429 ods. 2 písm. b) CSP], najskôr skúmal, či je dôvodný návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP.

6. V zmysle návrhu oprávnenej mal dovolací súd predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie na rozhodnutie prejudiciálne otázky nasledovného znenia: Je možné za neprijateľnú zmluvnú podmienku považovať aj jednostranný právny úkon spotrebiteľa, ktorý má možnosť kedykoľvek odvolať a ktorým dobrovoľne splnomocnil fyzickú osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, teda aby v jeho mene uznal v rámci zmluvy o úvere dlh do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva, a na tomto základe zamietnuť exekúciu pohľadávky plynúcej z tejto zmluvy? Je v súlade s čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie také rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré aplikujúc vnútroštátne procesné aj hmotnoprávne ustanovenia s odkazom na smernicu 93/13/EHS zabráni reálnej vymožitelnosti existujúcej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi?

7. Svoj návrh na prerušenie dovolacieho konania oprávnená odôvodnila tým, že Súdnemu dvoru Európskej únie by mala byť daná príležitosť posúdiť exekučné konanie, týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv, komplexne tak, aby účastníci konania boli zbavení právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho výkladu únieového práva a následnej aplikácie vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky.

8. Obligatórne prerušenie konania na účely podania prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru Európskej únie upravuje aj Civilný sporový poriadok, a to v ustanovení § 162 ods. 1 písm. c), podľa ktorého súd konanie preruší, ak podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, t. j. podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (pôvodný

článok 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva). Podľa § 438 ods. 1 CSP je toto ustanovenie možné primerane aplikovať aj v dovolacom konaní.

9. K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd SR vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad je možné uviesť uznesenia z 22. augusta 2013 sp. zn. 4Cdo/24/2013, z 21. augusta 2013 sp. zn. 5ECdo/40/2013, z 26. júla 2013 sp. zn. 2ECdo/63/2013, z 9. júla 2013 sp. zn. 4Cdo/326/2012 a z 3. júla 2013 sp. zn. 3Cdo/34/2013, na ktoré dovolací súd v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP, má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania. Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania zamietol.

10. Ďalej dovolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP časť vety pred bodkočiarkou) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto opravným prostriedkom.

11. Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolania oprávnenej posudzoval v zmysle ustanovení § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2014, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase, keď oprávnená toto dovolanie podala. S prihliadnutím na dátum podania dovolania (13. októbra 2014) dovolací súd pri skúmaní prípustnosti dovolania oprávnenej neaplikoval ustanovenia novely OSP uskutočnenej zákonom č. 353/2014 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2015, konkrétne ustanovenie § 237 ods. 2 OSP, podľa ktorého dovolanie podľa § 237 ods. 1 OSP nie je prípustné proti rozhodnutiu v exekučnom konaní podľa Exekučného poriadku. Dovolací súd napriek absencii prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2015, v zmysle ktorého by právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred nadobudnutím účinnosti predmetnej novely, mali ostať zachované, považoval tento svoj postup za súladný s ochranou legitímnych očakávaní dovolateľky (ako súčasti práva na spravodlivý proces), že spôsob prejednávania jej dovolania sa bude riadiť právnou úpravou platnou v čase začatia dovolacieho konania.

12. V danom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola aspoň v piatich prípadoch predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky - viď konania vedené na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 1Oboer/291/2013, 1Oboer/216/2014, 1Oboer/235/2014, 1Oboer/258/2014 a 1Oboer/277/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje, poukazuje na ne, a preto ďalšie dôvody už neuvádza (§ 452 ods. 1 CSP).

13. Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd tvrdených dovolateľkou [§ 237 písm. a), b), d), f) OSP] a nevyšli najavo ani iné vady konania uvedené v § 237 OSP, pričom prípustnosť dovolania nevyplýva ani z § 239 OSP, dovolací súd podľa § 447 písm. c) CSP odmietol dovolanie oprávnenej ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

14. Keďže dovolací súd zamietol návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania a odmietol dovolanie oprávnenej ako neprípustné, je neopodstatnený tiež návrh oprávnenej na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia podľa § 444 ods. 1 CSP a dovolací súd nie je povinný o ňom rozhodnúť osobitným výrokom (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. marca 2016, sp. zn. 3Cdo/616/2015).

15. Povinným 1/ a 2/ (ďalej len „povinní“) ako úspešným účastníkom dovolacieho konania vznikol voči oprávnenej nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu povinným v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, dovolací súd v súlade s článkom 17 Základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, povinným náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj R 72/2018).

16. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.